

Dr. Bob Vermeulen, plastisch chirurg, over borstreconstructies

“Borstreconstructie is maatwerk”

Maar liefst 1 op 9 Belgische vrouwen krijgt tijdens haar leven borstkanker. Het is de meest voorkomende kanker bij vrouwen. Om de kankercellen een halt toe te roepen is er vaak een operatie of zelfs een borstamputatie nodig. Emotioneel en esthetisch zijn die ingrepen vaak erg ingrijpend voor patiënten. Een uitwendige borstprothese of een borstreconstructie kunnen een beter gevoel bieden. Daar komt het Borstcentrum van ZOL in beeld. Plastisch chirurg dr. Bob Vermeulen is één van de artsen die gespecialiseerd is in borstreconstructies na borstkanker. “Ook al maak ik de perfecte borst, als de patiënte zich niet goed voelt met haar nieuwe borsten heb ik iets niet goed gedaan.”

Kies je beter voor een borstreconstructie met eigen weefsel of voor een prothese? En ga je voor onmiddellijke reconstructie na een borstamputatie? “Er is zoveel te vertellen over borstreconstructies dat één consultatie niet voldoende is”, zegt dr. Bob Vermeulen, plastisch chirurg bij het Borstcentrum van ZOL. “Vrouwen die de diagnose borstkanker krijgen of het erfelijk gen dragen, zitten ook met veel vragen en onzekerheden. Het is onze taak om duidelijke en begrijpelijke info te geven.”

Hoe belangrijk is die voorbereidende fase?

Wij zien de patiënten voor de ingreep meestal verschillende keren. Veel mensen komen op raadpleging, niet goed wetende hoe of wat. Ze hebben wat halve waarheden op internet gelezen. Of de aanpak moet aangepast worden omwille van individuele factoren. Daarom praten wij uitgebreid met onze patiënten en organiseren we om de twee maanden een infoavond. Patiënten krijgen er een goed overzicht van

de mogelijkheden en beperkingen. Soms komen patiënten zelfs twee of drie keer naar een infosessie voor ze zich laten opereren.

De diagnose borstkanker is dan ook zwaar om te verwerken.

Opeens staat je wereld op zijn kop. Dat mentale aspect mag je niet onderschatten. Als het kan, doen we liefst zo snel mogelijk een borstreconstructie. Zo vermijden we dat vrouwen na een borstamputatie enkele maanden geen borsten of

"Vrouwen die de diagnose borstkanker krijgen of het erfelijk gen dragen, zitten vaak met veel vragen en onzekerheden. Het is onze taak om duidelijke en begrijpelijke info te geven", zegt dr. Bob Vermeulen.

maar één borst hebben. Als vrouw is dat allerminst evident. Je kan werken met een uitwendige borstprothese maar dat is niet ideaal. Borsten zijn voor veel vrouwen belangrijk voor hun zelfvertrouwen en kwaliteit van leven. Spijtig genoeg lukt een onmiddellijke borstreconstructie niet altijd. Word je bestraald dan moeten we wachten tot zes maanden na de laatste bestraling.

Is het dan geen goed idee om even de tijd te nemen, alles te verwerken

en daarna voor een borstreconstructie te kiezen?

Dat hangt af van persoon tot persoon. Er zijn heel wat mensen die na een borstamputatie willen focussen op herstel. Ook enkele maanden of jaren na een borstamputatie kunnen we een mooie borst maken. Slechts één op vier patiënten is al voor het uitvoeren van de amputatie geïnteresseerd in een borstreconstructie. Maar ik merk dat ze het verhullen van die amputatie – zeker als het over één borst gaat – al snel beu zijn.

"Slechts één op vier patiënten is al voor de amputatie geïnteresseerd in een borstreconstructie."

Dr. Bob Vermeulen, plastisch chirurg

Hoelang duurt het traject zelf?

Het traject van een borstreconstructie duurt ongeveer een jaar. We spreken dan over meerdere consultaties en operaties die we opdelen in twee fases. In de eerste fase creëren we volume, in de tweede fase gaat het over afwerking.

Welke techniek verkiest u?

Het is belangrijk om te stellen dat er niet zoiets bestaat als de beste techniek. Alle technieken die we in ZOL toepassen dienen hun doel. Het gaat erom de juiste techniek toe te passen en rekening te houden met wat het lichaam toelaat.

Bij lichaamseigen reconstructies dicteert het figuur van de vrouw waar we lichaamseigen huid- en vetweefsel kunnen gebruiken. Een techniek

die vaak gebruikt wordt, is die van de DIEP-flap. Daarbij gebruiken we huid- en vetweefsel van de onderbuik voor de reconstructie van de borst. De spieren blijven onaangetast wat zorgt voor een snel herstel. Als er onvoldoende buikweefsel aanwezig is, kan elders huid- en vetweefsel genomen worden om de borst te reconstrueren. Zo kan je weefsel van de bil (SGAP flap), onderrug (LAP flap) of binnenzijde van de dij (TMG flap) gebruiken.

Je kan ook kiezen voor een prothese of implantaat.

Daar zorgt de borstprothese voor het volume. Een prothesereconstructie is een prima methode voor vrouwen met een iets kleinere borst. Omdat er na amputatie geen borstklier meer is om de prothese te bedekken, is de prothese vrij zichtbaar. Daarom leggen we altijd een lichaamseigen vetlaag aan rond de prothese. Een kleine liposuctie zorgt voor de nodige vetcellen waardoor je de prothese minder goed ziet. Dat noemen we hybride borstreconstructie. Voor jonge vrouwen die nog een kindwens hebben, is een prothese vaak de beste oplossing. Op latere leeftijd kunnen we nog altijd een lichaamseigen reconstructie doen.

Een borstreconstructie is geen vrijblijvende ingreep. Onderschatten mensen het soms?

Een ingreep is nooit vrijblijvend maar op zich gebruiken we enkel de buitenste lagen van het lichaam. Het gaat ook om een relatief lichte narcose. Je houdt er wel littekens aan over maar dieper dan het onderhuidse vetweefsel gaat het niet. En er is geen permanente schade aan de spieren.

Zijn vragen over de veiligheid bij een borstprothese terecht?

Ja, maar de moderne borstprothesen waar wij mee werken zijn veilig. Dat geldt trouwens voor alle materialen

en technieken die wij hier in ZOL aanbieden. Is het niet veilig, doen we het niet. Je krijgt geen kanker van een implantaat en er is geen risico op overlijden. Net zoals bij elke techniek is er ook bij een prothesereconstructie kans op complicaties, zoals een infectie of wondproblemen. In het ergste geval kan een implantaat scheuren. Maar bij de huidige implantaten wordt een stevige gel gebruikt die zijn vorm behoudt. De gel lekt dus niet uit het implantaat.

Hoelang duurt een ingreep?

Voor een reconstructie met lichaamseigen weefsel gaat het over een operatie van vier tot zes uur voor één borst en acht tot tien uur voor beide borsten. Een tweetal maanden herstellen na een borstreconstructie is normaal. Hoe beter je lichaam voorbereid is op de operatie hoe sneller je herstelt.

Tegen gevoelloosheid kan je minder doen.

Niet altijd, behalve geduld uitoefenen. In het begin beschrijven patiënten de nieuwe borst(en) vaak als iets dat niet van hen is. Maar dat verbetert wel. De zenuwen kunnen terug aangroeien en na anderhalf jaar kan dat gevoel zich herstellen en passen je hersenen zich ook aan.

U geeft de borst vorm. Hoe doet u dat?

Een borst heeft een druppelvorm. Dus die vorm proberen we steeds te benaderen. Daarbij is de vorm van de borst voor de amputatie de standaard. Voor een amputatie zien we de patiënt om beelden te maken van beide borsten. Hebben we die beelden niet en werd er maar één borst geamputeerd, spiegel ik me daar aan. Dat wil niet zeggen dat we een kopie trachten te maken van de borst

van voor de ingreep. De gereconstrueerde borst zal er altijd anders uitzien en anders aanvoelen.

Wanneer bent u tevreden na een operatie?

Een lichaamseigen borstreconstructie is technisch vrij complex en de voltooiing is na elke operatie erg groot. Maar de eerste uren, dagen en weken na de ingreep zijn cruciaal. Bij een lichaamseigen reconstructie verbinden we de aanvoerende en afvoerende bloedvaten. Die bloedstroom bepaalt of de operatie slaagt, en het gebeurt zelden dat er twee of drie dagen na de ingreep nog iets fout loopt. Bij een implantaat duurt het iets langer om de ingreep te beoordelen. Naast de technische kant is het gevoel van de patiënt een goede graadmeter. Ik zie meteen aan het gezicht van de patiënte wanneer ze de deur binnenstapt of de operatie geslaagd is.

"Het traject van een borstreconstructie duurt ongeveer een jaar. We spreken dan over meerdere consultaties en operaties", zegt dr. Bob Vermeulen.

“Verwacht geen extreme veranderingen of Barbie-toestanden. Dat doen we niet. Een lift, een iets kleinere of grotere borst kan wel.”

Dr. Bob Vermeulen, plastisch chirurg

Hoe belangrijk is dat gevoel van de patiënt?

Dat bepaalt alles. Ook al maak ik de perfecte borst, als de patiënt zich niet goed voelt met haar nieuwe borsten heb ik iets niet goed gedaan. Dan zoeken we samen uit hoe we dat kunnen verbeteren. Bij ons gaat het over het uiterlijk en hoe de patiënt zich daarbij voelt. We stappen met een patiënt in een traject van ongeveer een jaar en één, twee of soms drie operaties. Dat proces besluiten met een tevreden patiënt is het mooiste wat er is.

Tot slot: bestaat de perfecte borst?

Er is wel een maatstaf voor de perfecte verhoudingen van een zogenaamd perfecte borst. Maar op zich zegt dat niet veel. Een borst die volgens de theorie geen perfecte borst is, is daarom geen lelijke borst. Sommige vrouwen vinden een A-cup

mooi, anderen verkiezen een vollere borst. Dat is allemaal subjectief. Het belangrijkste is dat de patiënt zich goed voelt met haar boezem.

Maar een aanpassing kan dus wel.

Zeker. Verwacht geen extreme veranderingen of Barbie-toestanden. Dat doen we niet. Maar wenst de patiënt een lift of een iets kleinere of grotere borst dan doe ik dat. En dat kan gerust zolang we de veiligheid van de patiënt niet in gevaar brengen. Alle borstreconstructies in ZOL worden trouwens door het ziekenfonds vergoed. Enkel bij een ingreep die alleen esthetische aspecten van de borst aanpakt, pas je zelf een deel bij. ◀

Meer info en afspraken

ZOL Genk, tel. 089 32 61 91
www.zol.be/plastische-heelkunde
www.zol.be/borstcentrum

INFORMATIEAVONDEN Borstreconstructie

De afdeling Plastische Heelkunde en het Borstcentrum van ZOL organiseren om de twee maanden een infosessie over borstreconstructies. Je komt er meer te weten over de mogelijkheden, verwachtingen en technieken bij een reconstructie. Iedereen die geïnteresseerd is, is welkom.

De sessies vinden plaats in ZOL Genk op campus Sint-Jan. In 2024 gaan de informatieavonden door op volgende datums.

- 13/02/2024 om 19u
- 30/04/2024 om 19u
- 11/06/2024 om 19u
- 16/10/2024 vanaf 16u30
- 10/12/2024 om 19u

Wil jij er de volgende keer bij zijn?

Schrijf je dan snel in door een mailtje te sturen naar:

secretariaat.plastische@zol.be

Of houd de agenda op zol.be in de gaten voor meer info.